Debreczen 1895. XXII. évfolyam 38. sz. Csütörtök, február 14.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Fő-piacz, Simonffy-ház a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámitás mellett vétetnek fel.

KÖNYV-TÁRA

Sándor szerb király és házassága.

Budapest, február 13.

Berlini diplomácziai körökből jelentik, hogy a berlini és szt. pétervári udvarnál a Sándor szerb király házassági tervéről szóló hireknek komoly fontosságot tulajdonitanak. Azt a tényt mindenesetre meglehet állapitani, hogy az ifju Sándor király a berlini udvarnál tett utolsó látogatásakor az ott jelenvolt szuverén német fejedelmi családok tagjainál kedvező benyomást hagyott vissza. A német államférfiak és diplomaták, a kik ez alkalommal megismerkedtek a szerb királylyal, szintén elismeréssel beszélnek jellemének erélyes szilárdságáról és őszinte szeretetre méltóságáról. Épp igy elismerik, hogy Szerbia politikai viszonyai által kényszeritve, ifju kora daczára a legnehezebb körülmények közt tagadhatatlan uralkodói képességének adta bizonyitékát és Szerbia kormányzásának nehéz müvészetében már eddig is sokkal többet teljesitett, mint eredetileg várták tőle. Ezt illetőleg nagyon a javára vált végig nemes és loyális jellemének különösen Szerbia királyára nézve nélkülözhetetlen személyes függetlenségi érzéke.

Belgrádból érkezett diplomácziai jelentések különösen hangsulyozzák, hogy Sándor király napról-napra hozzáférhetlenebb lesz a politikai frakcziók és egyéb tényezőknek a belgrádi udvarnál azelőtt szokásos cselszövéseivel szemben. Az ifju király e jellem önállósága Szerbiában különösen előnyös a monarchikus elv tekintélyére. Igazolt tehát a Sándor király felől diplomácziai körökben uralkodó kedvező vélemény. A meddig a saját miniszterelnöke marad, vagy jó tanácsadói tesznek, még azt is hiszik, hogy aránylag rövid idő alatt elfogja érni azt a sikert, mely fiatal szerb királyságban végre megvalósithatja a kormányzás állandóságának konzervativ szokását. — Sándor király lovagias és szeretetreméltó őszintesége által kitünő jelleme mindenesetre döntőleg hozzá fog járulni, hogy a szerb nép politikai és kulturális nevelése olyannyira előrehalad, hogy népét az alkztmányos kormányzas jótéteményeire alkalmasabbá teszi, mint az eddig volt. A kedvező vélemény, melylyel a német, az osztrák és magyar és az orosz diplomáczia a szerb király erélyes uralkodói képessége iránt viseltetik, minden esetre kedvező befolyást gyakorolna a szerb király esetleges házassági tervének sikerültére egy német herczegnővel, a ki egy uralkodó német fejedelmi család tagja. Sőt a berlini orosz nagykövetségnél azt is mondják, hogy ez ügyben Sándor király számithat Miklós czár és Mária Feodorovna cárné jóakaró támogatására. Magától értetendő, hogy a szóban forgó hásasság még nem lépett hivatalos frázisba, hanem csak a privát tapogatózás első állapotában van oly magas személyek utján, akik az ügynek szerencsés sikert igérnek.

Ez a feltevés annál jogosabb, minthogy berlini udvari körökből közlik, hogy a fiatal Feodorovna orosz császárné, azelőtt Alice hesszeni herczegnő hatalmas protekcziója a teljesen függetlenül cselekvő Sándor királynak, a szerb anya királyné, Natália anyai szeretete által is támogatott terveit azok sikerültében elő fogja segiteni.

Az uj berlini orosz nagykövet, Lobanov herczeg, a ki Vilmos császárnál persona gratissima, ha az orosz czári család kivánja, mindenesetre a legdöntőbb szolgálatokat teheti ebben a kényes szerb államügyben, a mely a legnagyobb politikai fontossággal bir e fiatal királyság jövendőjére.

= **Belföldi hirek.** (A delegácziókat) május hó végére fogják egybehivni, ha a magyar országgyülés addig befejezi tanácskozásait. Miután a delegácziók az idén Bécsben üléseznek, az osztrák reischrath az egybehivás időpontjára nézve nem képez akadályt, mert a reischráth a delegácziók ülésszaka alatt is folytathatja tanácskozásait. A delegácziók elé terjesztendő közös költségvetést és jelentéseket mindenesetre még május hó vége előtt fogják megállapitani. — (A költségvetési törvényjavaslat.) Az 1895. évi költségvetésről szóló törvényjavaslatot e hét végén, valószinüleg szombaton fogja Lukács László pénzügyminiszter a képviselőháznak beterjeszteni és kedden már a pénzügyi bizottság által fog tárgyaltatni, ugy, hogy e hó 21-én csütörtökön meg fog kezdődni a képviselőházban az approprizczionalis vita, mely igen nagyszabásunak igérkezik. — (Hornig püspök pásztorlevele.) Báró Hornig Károly veszprémi megyés püspök egyházmegyéje le készkedő papságához és hiveihez most bocsátotta ki böjti pásztorlevelét. A pásztorlevél egyházi tartalma mellett buzdit a hazaszeretetre és fejtegeti a katholikus polgár kötelességeit.

— **Külföldi hirek.** (Albrecht főherczeg állapota). Arkóból távirják, hogy Albrecht főherczeg álmát a fájdalmak a mult éjjel több izben kinosan megzavarták, — reggelre azonban a fájdalmak megszüntek; a láz kissé emelkedett. A beteg ereje nem csökkent. — (Az orosz czár utja.) Péterváról jelentik, hogy Miklós czár legközelebb nagyobb utra indul s meglátogatja a bécsi és berlini udvarokat. — (A bolgár fejedelem lemondása.) Belgrádban az a hir van elterjedve, hogy Ferdinánd fejedelem lemondott a trónról és már el is utazott Romániába. Mondják hogy ezt a lépést Zankov tanácsára tette meg, bizva abban, hogy a szobranje ujból meg fogja választani. Más verzió szerint a szobranje Bugária fejedelmévé az elhalt Battenberg herczeg fiát, Assant fogja megválasztani. — (Japán-kinai háboru). A kinai csungliamen, miután előbb megkérdezte az idegen követeket, táviratilag visszahivta a jelenleg Japánban időző küön béke követeket. — (A belga királynőt komoly baleset) érte. A királynő kedvencz paripáján lovagolt és czukrot adott a ló szájába. A ló azonban ujján megharapta a királynőt, ki a fájdalomtól hangosan felsikoltott. A királynő állapota igen aggasztó.

A magyar ipar.

VI.

Iparfelügyelők és iparbiztosok.

Megelőző czikkelyeink két utolsójában tüzetesen foglalkoztunk az ipari adminisztratió tarthatatlan voltával és a jelenleg érvényben levő iparfelügyelői intézmény czélhoz nem vezető és a kisiparosok érdekeinek fejlesztése, megvédése körül vajmi keveset tevő helyzetével.

Rámutattunk mindkettőnél azon félszegségekre, melyek nemhogy fejlesztőleg, hanem ha a dolog lényegét ugy tekintjük, a mint azt a különböző helyi és az ezek felett uralgó országos viszonyok és érdekek szigoruan megkövetelik, éppen nyomasztólag hatnak kisiparosaink nagy kontingensére és e nagy zöm hanyatlása által, gyári iparunk fejlődésére is. Az elsőnél az ipari adminisztráczióval foglalkozó hivatalok túlterheltségét állitottuk okul fel, mint oly tényezőt, a mit maga a gyakorlat bizonyit kérlelhetetlen tényekkel; a másodiknál a központból müködő iparfelügyelőt állitottuk müködése eredménytelenségével szembe, mint oly valóságot, a mit szintén a gyakorlati élet igazol.

Hogy ezen helyzeteken a kormánynak segiteni kell, ha azt akarja, hogy a kisiparosok nagy zöme s velük gyári iparunk, mint a melyhez ők szolgáltatják e munkaerőt, végre valahára fölszabaduljon a külföld iparának nyomása alól és ezáltal elejét vegyék a szocziálizmus terjedésének, azt talán mondanunk sem kell. De hogy a meglevő rendszer ezeken segiteni képtelen, az is bizonyos, sőt minden tétovázás nélkül kimondhatjuk: tápot nyujt az elégedetlenségnek, mely ma — különösen az alföld különböző pontjain — félelmetes alakban üti fel fejét.

Történtek ugyan lépések az iránt, hogy azon vidékeken, melyek egyes iparágak üzésére alkalmasak, s melyeken a nép zöme háziiparszerüleg már azokkal foglalkozott, ugynevezett tanfolyamok rendeztettek, melyek sok tekintetben be is váltak volna, de mielőtt érvényre jutottak, pénzalap hiányában csak jámbor óhajtásképen szerepelnek, mert az állandó müködésben tartásra az oly sok oldalról igénybe vett társadalomra lettek utalva. A pénzalap hiánya mellett a meginditott mozgalomnak dugába dülését elősegitette még a szakszerü felügyelet hiánya is, miután az ily tanfolyamok felügyeletével megbizott közegek az ünnepélyes megnyitás és bezárás után eleget véltek tenni kötelességüknek s azután, ha vajjon történt-e valami a továbbvitelre? mitsem gondoltak azzal. Ez sem a közegek, hanem a meglevő rendszer hibája, mely annyira elfoglalja a központban müködő közegeket a papiron való adminisztráczióval, hogy az illetők képtelenek, ha minden perczüket a folytonos utazásra áldoznák is, a helyi és országos érdekek kivánalmaihoz mérten teljesiteni a szakszerü felügyeletet.

Történtek aziránt is lépések, hogy egyes kisiparosok iparuknak a modern igényeknek megfelelően üzhetése czéljából segédgépekkel lettek ellátva, de azok miként leendő értékesitésében nagyon kevesen lettek kiképezve, s még kevesebben ellenőrizve abban, hogy az államköltségen kapott gépeket valjon felhasználják-e iparuk üzésében, vagy sutba dobták azt? És ennek a felügyeletnek következménye lön, hogy a költséges beszerzett segédgépek nagy számban pihennek, és oskul szolgálnak arra, hogy az

elégedetlenség tovább és fokozottabban terjedjen.

Történtek azirányt is lépések, hogy a kisiparosok számára a nagyobb városokban a kormány és a társadalom által központi ipartelepek létesittettek, melyek részben a munkaerőt, részben pedig a segédgépeket szolgáltatják csekély dijért. Hogy azonban ezen ujitás valjon mennyire vált be? arról ezideig az iparos világ keveset tud, mert ezen ipartelepek szakszerü felügyelete is épen olyan, mint a többié.

Történtek továbbá azirányt is lépések és hozattak áldozatok quantum satis, hogy egyes vidékeken, a hol a nyers anyag a legnagyobb mennyiségben áll rendelkezésre egyes hazai gyáriparosokat részesitettek segélyben, adván nekik kamatnélküli állami kölcsönt, avagy állami subventio mellett létesitettek a társadalom bevonásával részvénytársaságokat, de nem lett gondoskodva azok megélhetésének biztositásáról, mert ugyanakkor nem lett gondoskodva arról is, hogy ezek gyártmányának piacza csak akkor leend biztositva, ha a külföld hasonnemü gyártmányának behozatala korlátoztatik, a minek a következménye lön, hogy az ily alapon létesitett gyáraink egymás után adták be a kulcsot, vagy ha nem, az esetben alig tengetik magukat. De nemcsak ez volt oka e gyárak bukásának, hanem az is, hogy nem lett gondoskodva a munkások képzése által részükre a munkaerőről, a minek a következménye lön az, hogy tőkéjök nagyobb részét felemésztette a munkásképzés, vagy a külföldről importált munkások tulkövetelése, miáltal iparunk fejlesztése helyett a szocializmus terjesztése lett elérve.

De hogy többet az ily minden rendszert és fokozatos haladást nélkülöző események közül ne emlitsek, elég leend még az az egy, mely legutóbb épen iparügyünk szakközegeinek közben járásával történt, hogy hazai iparunk fejlesztése czéljából a külföldről tehetősebb gyárosokat telepitettek be hazánkba, azon reményben, hogy ezáltal a tőke is bejön és itt, mint hazai iparunk mentorai nemcsak gyári iparunknak tesznek nagy és ki nem magyarázható szolgálatokat, hanem kisiparunknak s maguknak a hazai munkásoknak is jóllétet teremtenek.

Az okoskodás szép és nagyszerü s mondhatni papiron, mint iparunk fejlesztésében szép számot adó tétel pompás statisztikai adatul is szolgál, de eredményében épen az ellenkezőt érték el. Az ellenkezőt, mert az igy betelepitett és minden kiváltságokkal felruházott gyárak igaz ugyan, hogy pompásan prosperálnak, de ha betekintünk a munkások lajstromába, azt tapasztaljuk, hogy azok száma kilencz tizedrészben külföldi s csak alig egy tizedrészben hazai. Tehát a mit nyertünk a tőkében, azt elveszitettük az erőben, abban az erőben, melynek kiaknázása és megmentése volna hazaiiparunk fejlesztésének a főczélja.

S mindezen körülményeknek alapoka ugyan hol keresendő? Könnyü rá a felelet: ipartörvényünk hiányos intézkedései után első helyen is iparfelügyeletünk rendetlenségében és szakszerütlen voltában, mely utóbbi eset leggyakrabban a közegek tájékozatlanságában rejlik. Hja, de az ember nem mindenható és tudó, s igy nem várhatjuk attól a hat iparfelügyelőtől, hogy az egész ország iparát és az ezekkel foglalkozók nagy kontingensének érdekeit minden irányban kellő tájékozottsággal felügyeljék és irányitsák.

Kell tehát gyökeres átalakitásról gondolkozni és pedig gyorsan, mert a szükség erre minden perczben nagy.

De hogyan?

Maradjanak azok az iparfelügyelők, akik eddig is lelkiismeretesen teljesitették nagy munkájokat, mint a miniszterium közvetlen központi tényezői, eddigi ügykörükben meg. — Legyenek ők továbbra is, de több hatalommal felruházva, a szakminiszter tanácsadói, a tett javaslatok végrehajtói és az elért eredmények felülvizsgálói, de szerveztessenek hazánk minden megyéjében „megyei iparbiztosi állások“, amelyek teljesen házi iparunk ügyének adminisztrácziójával bizassanak meg és ruháztassanak fel mindazon végrehajtói hatalommal, melylyel az eddigi iparhatóságok birtak. Legyenek ezen iparbiztosok szakemberek, a kik az elméleti ismereteken kivül gyakorlatilag ismeretesek azon a fontos nemzetgazdasági téren, melyre állittatni fognak.

Legyen szigoru kötelességükké téve hatáskörük ipari helyzetének lelkiismeretes tanulmányozása, szereztessék minden egyes arra alkalmas helyről hiteles és pontos adat arról, hogy minő iparág meghonositására van a népnek s különösen az ipart üző népnek megélhetése czéljából szüksége; véleményes és pedig alapos szakismereten nyugvó véleményes javaslatok összegyüjtése eszközöltessék általuk arról, hogy a létesitendő iparágak nyers anyaga, mily időtartamra biztositható annak fennállhatását; az iparos képzésre fordittassék több gond és pedig a helyi igények és viszonyokhoz megfelelően. Egy szóval az iparbiztos legyen megyéje és a megyei központ összes iparának szigoru és gondos közvetlen őre, hogy ezáltal mindazon országos érdekek, melyeknek szolgálatában állanak, eredményesek legyenek.

Most van épen iparunk, állami háztartásunk ezen kincses bányája azon stádiumban, hogy ezen átalakitást, mely magának a népnek is jólétet teremt, meg kell alkotnia, mely átalakitás, ha iparunknak piacz is lesz teremtve, hitünk szerint megfogja a csirájában levő elégedetlenséget — a szocializmust fojtani.

Hogy azonban ezen átalakitás magához méltó gyümölcsöket teremjen és az ezen az alapon teremtett önálló magyaripar életképessége is biztositékot nyerjen, a külföldi ipar behozatalának korlátozására van szükség. E kérdés megoldása kényes, de nem nehéz, hogy azonban minő alapon, arra vonatkozólag szintén elmondjuk közelebbi czikkünkben nézetünket.

Vántsa György.

Gyermekfilozófia.

Négy hét óta böngészte még csak az én kis leányom az a—b—c hieroglifáit, midőn egy enyhe, őszi napon csodálatosan komoly arczczal jött haza az iskolából.

— Hát ma miről tanultatok az iskolában? — kérdém.

— Az Istenről és a világ teremtéséről. De mama, igazán beszélt akkor még az Isten az emberekkel? —

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Lopjon tánczrendet.

Irta: **Vértesy Gyula.**

A legfelkapottabb farsangi jelszavak egyike. Majdnem olyan, mint a sohse halunk meg, vagy a ne hagyd magad Schlesinger! Azzal a különbséggel, hogy mig ezeket az utóbbiakat a csárdás talpcsiklandó és észbolondító muzsikája közepette szoktuk mi erősebb nemen lévők orditozni (a józan szemlélőt ez által okvetlenül belekényszeritve abba, hogy összehasonlitásokat tegyen a magyar frakkos urfiak mulatozó lármája és például a zanzibári négerek csataorditása között), hát addig az előbbi jelszót többnyire suttogva adják ki nekünk bálbaindulásunk előtt azok a szegény asszonykák, a kiket vagy a férj féltékenysége, vagy a férj kasszája, és azok a szegény kis nagyleányok, a kiket vagy a mama, vagy a papa zsarnoksága visszatart attól, hogy bálozhassanak.

Igen, ezek bujtogatnak fel minket a lopásra. És hiába czitálják nekik a büntető törvénykönyv 333-ik és következő paragrafusait, rá sem hederitenek, mintha csak teljes kivételeknek éreznék magukat a jogszolgáltatás karhatalma alól.

— Hallja, sohase szólok magához többet, ha nem lop nekem tánczrendet!

— Nagyon meg fogom hálálni! — mondja a másik, legbájosabb mosoly és legmámoritóbb tekintet kiséretében.

— Kérhet tőlem akármit, csak hozza el mind a tánczrendeket!

Ki tudna ezeknek a veszélyes fenyegetéseknek és csábos igéreteknek ellentállni.

Kinek jutna az eszébe a szabadságvesztés, meg a hivatalvesztés — mikor csak egy hivatalba vágyik az ember: a boldog szerelmes hivatalába és a szabadságát alig várja, hogy felcserélhesse, valami édes rabsággal.

Ördöngős tánczrendjei, mennyi baj is van velük! Nagyon okos dolog lenne, ha valami uton-módon ki lehetne küszöbölni a báli intézmények közül részben erkölcstelenségre csábitó mivoltuk miatt (hogyne, mikor lopásra kényszeritenek!) részben pedig, mert ha azok nem lennének, hát egy csomó kellemetlen megbizástól szépen megmenekülnénk.

De igy rá vagyunk kényszeritve, hogy ezeket a haszontalanságokat hangyaszorgalommal gyüjtögessük a báli éjek alatt.

Azaz hogy, a mi kedves ismerőseink majd adnának nekünk, ha megtudnák, hogy mi az ő féltett kincseiket haszontalanságoknak tartjuk.

Azokat a dicső tropheumokat, melyek ugy diszitik a szobák falait, mint a mieinket a kardok és a vadászkések, vagy mint valamelyik harczias afrikai törzs főnökének a gulyibályát a harczban levágott ellenfelek fülei, vagy fejbőrei.

És valamint sok férfi szobája van tele mindenféle öldöklő szerszámmal, holott maga egy galambot sem ölt meg soha és sok harczias főnök vásárolja össze afrikai öregnemü üzérektől a valódi uraságoktól levetett skalpokat — szintazonképen sok végig nem tánczolt bált hirdetnek végigtánczoltaknak a peluchefalteritőn szépen sorakoztatott mindenféle rendü és rangu tánczrendek.

Persze először csak kiváncsiságból vagy czifraságképen kérik — de egy-két hónap mulva már az emlékekben, mind áttánczolt bál lesz abból, a melynek meg van a tánczrendje.

És, higyjék el hölgyeim, hogy önök a maguk tánczrendjeik kapcsán csak olyan szép emlékeket füznek egy-egy bálhoz, akárcsak valami arczképvásárlási mániában szenvedő fiatal ember, a ki a vett arczképeket hamarosan átalakitja kapottakká!

— Ah, ez a Margit képe! Nagyon érdekesen jutott hozzám!

— Ez? Az athleta-báli tánczrend. Szebb mint az idei. És az a tavalyi mulatság milyen pompás is volt! Oh, micsoda második négyest tánczoltam én azon!

Szóval régi bünök ujakat szülnek. A lopásból lesz az orgazdaság, az orgazda pedig tüllengetni kezd. Lassan-lassan mindenbe belejön az ember! És gyönyörü praxisra lehet szert tenni a tánczrendlopás üzletben is!

Pedig emlékezem, hogy eleintén milyen nehezen ment. A rózsás és ártatlan ifjuság „bájkorányán“!

Szinte megijedtem, mikor egy szép valaki ezzel a parancsszerüen hangzó kéréssel fordult hozzám.

— Hallja, azután tánczrendet hozzon ám! Ijedten mondtam neki:

— De nem adnak ám!

— Csacsi hát lopjon!

Az a bizonyos morális érzék feltámadt bennem. De valószinüleg nagyon komikusan nézhettem ki, mikor kijelentettem, hogy én a lopást erkölcsi felfogásommal nem tartom összeegyeztethetőnek.

Valószinüleg, mert a kis leány (elég nagy volt ugyan már, de a mamája két év óta tartogatta már akkor tizenhat esztendősnek és csak ujabb két év mulva vitte bálba, kijelentve, hogy bár még csak tizenhét éves fruska a leánya, de nem maradhat tőle stb.) erkölcsi felindulásom után egyenesen a szemembe kaczagott.

— Ugyan, menjen, hiszen azt igy szokták. Ismételten nyilatkoztam, hogy az én ártatlan lelkem megveti az idegen ingó vagyon megszerzésének ezt a törvénybe ütköző módját.

— Minden esetre, különben nem tanitanák ugy az iskolában. De hát mit is mondott az Isten az első embernek? És hogyan teremtette a világot? —

És a gyermek elkezdte a teremtésről szóló ismertetését reczitálni, eleinte lassan... akadozva, de azután mindinkább neki hevült, annyira, hogy önkéntelenül elmosolyogtam buzgalma felett.

— De ugy-e mama, most kapok szőlőt, mert olyan jól tanultam ma? — hizelgett végül a kis hamis.

— Ahán, hát a paradicsom neked is mindjárt a szőlőt juttatja eszedbe?

És mialatt elhelyeztem a kis kicsikét az előszoba gyermekpedkáján, jól a lelkére kötöttem, hogy a szőlővel be ne jöjjön a szobába, mert lehullanak a szemek és foltot ejtenek a frissen surolt padlón.

Az üres előszoba homályos csendjétől való félelme nyilván legyőzte buzgóságom iránti aggodalmát, mert még mielőtt szóhoz jutottam volna, a kicsike már ujra elhelyezkedett zsámolyán és a meggyőződés hangján, nagy komolysággal indokolta engedetlenségét.

— Lássa mama, az Isten is azt mondta Ádámnak, hogy nem jó az embernek egyedül lenni!

*

Mióta trónörökösünket besorozták a mujkók diszes gárdájába minden szabad idejét tanulótársainak társaságában tölti. Kis hugával azóta folytonosan hadilábon áll és mindketten kifogyhatatlanok a kölcsönös panaszokban.

Az elmult évben hüségesen oda és hazakisérte a kis leánykát jóval idősebb bátyja... az ősz óta egyedül kell a kicsikének az időjárás és a baboncgyermekek kellemetlenkedéseivel megküzdenie.

Sokkal nagyobb bánatot okozott azonban néki, hogy a tanév kezdete óta ugy a bábui, mint főzőedényei is minden varázsukat elveszteték diák bátyjára, a ki nagyon is indokolt indignáczióval utasitotta vissza egy és mindenkorra kis huga kérelmét, hogy vigye őt is magával, valahányszor játszani megy valamelyik pajtásához.

Bch sok keserü könyet hullatott ezen állitólagos mellőzés miatt a kicsike és felváltva mennyi vigasztaló és dorgáló szó veszett kárba, mire nagynehezen belenyugodott, hogy ilyen nagy leánynak már a mama mellett a helye és nem vásott gymnazisták társaságában.

A Csokonai kör legutóbbi estélyére készültünk épen, midőn fiam csak mellém sompolyog ám, hogy vigyük őt is megint magunkkal.

Nem először történt ... tehát nem is volt semmi alapos kifogásunk ellene.

De már erre a mi megtestesült kis ellenzékünk sem hagyta magát: azonnal interpellácziót nyujtott be.

— Hát én megint egyedül maradjak itthon a cseléddel?

— Persze hogy itthon maradsz és szépen lefekszel aludni. Az ilyen kis leánynak este az ágyban a helye.

— Ugy, fakadt ki a cseppségből az indignáczió, hát akkor miért mondja mama mindig, hogy ilyen nagy leánynak a mama mellett a helye?

Kis mama.

Hajdumegye közgyülése.

Debreczen, február 14.

Hajdumegye törvényhatósága a folyó évben első közgyülését ma tartotta meg a megyeház tanácstermében.

Gróf Dégenfeld József főispán, kit a tanácsteremben való megjelenésekor az egybegyült biz. tagok lelkes éljenzéssel fogadnak, a közgyülést reggel 9 órakor megnyitván, üdvözli a törvényhatósági bizottság tagjait és a tárgysorozatban foglalt ügyeket a közgyülés tagjainak érdeklődésébe és figyelmébe ajánlja.

Az alispán időszaki jelentését mult év deczember és f. év január haváról, melyet annak idején, a közigazgatási bizottság gyüléséről szóló tudósitásunk keretében közöltünk, a közgyülés tudomásul veszi.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök leiratát kineveztetéséről és az uj kormány megalakitásáról, valamint Dániel Ernő kereskedelemügyi-, Perczel Dezső belügy- és dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek, kinevezteteésükről szóló leirataikat tudomásul veszi és a miniszterelnök megbizatását a kormány vezetésével, bizalommal és örömmel fogadja; egyben elhatározza, hogy külön-külön üdvözlő feliratot intéz hozzájuk.

A harmadik szolgabirói járás felállitása ügyében hozott közgyülési hasározatra a belügyminiszter azt jelenti, hogy ez ügyben még nem határozott Ennek következtében az állandó választmány azt a javaslatott teszi a közgyülésnek, hogy az árvaszéki ülnöki és járásorvosi tiszteségek már most állittassanak fel a harmadik járás ügyében pedig ujból irjon fel a törvényhatósági bizottság miniszterhez, kérve, hogy ennek költségeit már a jövő évi költségvetésbe vegye fel. A közgyülés e javaslatot elfogadta.

A Fehérkereszt országos lelenczházi egyesület által dajkaságba adott vagyontalan gyermekek után felmerült tartásdijaknak az illetőségi községek által viselése tárgyában kiadott belügyminiszteri körendeletet a közgyülés tudomásul veszi és a r. tan. városok polgármestereivel, a községek előljáróságaival másolatban közöltetik.

A lóavató bizottságok a folyó évben a következőkép alakittattak meg:

A h.-böszörményi lóavató bizottság elnöke: U. Szabó Mihály, h. elnöke: Farkas Pál;

a h.-szoboszlói bizottság elnöke Csapó István, h. elnöke: Fogthüy János.

Becsüsökké kinevezte a főispán a h.-böszörményi állitási kerületbe: Farkas Pál, Berencsy János és Pápay Károly bizottsági tagokat; állatorvosul Szily József h.-böszörményi városi állatorvost;

a h.-szoboszlói állitási kerületbe: Fogthüy János, G. Tóth Mihály és Fischbein Ignácz biz. tagokat, állatorvosul Pávy György h.-szoboszlói városi állatorvost.

Ezután a megyei számonkérőszék és közigazgatási bizottság jelentéseit tudomásul vevén a közgyülés, a Gönczy egyletnek a tanköteles

---

— Bocsánat, de nem igérhetek semmit. Ha kaphatok a rendezőktől szivesen.

A kicsike behuzódott a szobába s az ajtót becsapta az orrom előtt. De mintha a becsapás előtt valami láthatatlan szellemajk azt sugta volna.

— Csacsi!

Ezzel a sértő szóval azután engem is becsapott a kicsike és rákényszeritett a bün ösvényére.

Nem hiszem, hogy akkoriban azon a bálon akadt volna még egy másik olyan első éves gólya-jogász, a kinek olyan rosz éjszakája lett volna, mint nekem.

A felbujtás szikrája ott huzódott meg agyam valamelyik rejtelmes tekervényében és mindig ki-kilobbant, a hányszor csak megláttam egy-egy mellettem elsuhanó karcsu alak derakáról lefityegő tánczrendet.

Vége volt a morális érzéknek. Csak azon fordult meg a dolog, hogy nem tudtam lopni, mert akarni már akartam volna s nem hallottam többé se a czigány pompás csárdásait, se a katonabanda ujdonatuj keringőit, csak jártam föl-alá a teremben, keresve a jó alkalmat egy sikerült lopáshoz.

Ott ügyelegtem a mamák körül. Hát ha valamelyik rosszul őrizné a reá bizott kincset.

De bizony ezek jól őrizték és én busan sétálgattam a kincsőrző sárkányok előtt.

Egyszere csak a vállamra ült valaki és részvétteljesen kérdezősködik szomoru hangulatom felől:

— Mi lelt téged?

Elmondok neki mindent. Természetesen a fönnemlitett bölcs állattal való összehasonlitás kihagyásával.

— Na, ha csak az a bajod, segitek én rajtad mindjárt. De figyelj ám rám, mert ezt a mesterséget meg kell tanulnod. Én nem lophatok neked mindig.

Odament az egyik mamához. Leült mellé és szerfölött nyájas diskurzust kezdettek. Valami mulatságos történetet beszélhetett el neki mert a mama ugy kaczagott, hogy alighanem a tüzője is veszélyben forgott.

Azonban a tánczrendet még sem tette le a kezéből.

Ügyeltem minden mozdulatra, de ugy látszott, hogy ezuttal az én kedves tolvaj-barátomat cserben hagyja tudománya.

Ott is hagyta hamarosan a mamát, bizonyára ugy gondolkozván, hogy az ördög fogja őt tovább mulattatni hiába!

— Nos, ugy-e nem sikerült a dolog?

— Dehogy nem!

És előhuzott egy tánczrendet a frakkja zsebéből.

— De hiszen az a nő, a kivel beszéltél, le sem tette a kezéből.

— Nem is volt az övé!

— Hát kié?

— Azé, a ki mellettem ült a másik oldalon, Mig a zsebkendőjét kereste, letette maga mellé, én elemeltem, hamarosan köszöntem s most itt vagyok. Azóta kétségbeesetten keresi. Óvakodni is fogok a közelébe kerülni. Különben ez könnyü dolog volt Az ismertebb nehezebb módszerek a következők: a mamától elkérni őrzés végett — a souppé utáni zavarosban, mikor mindenki felkél az asztaloktól és siet tánczolni — kihalászni egyet-kettőt — vagy berohanni a toilette-szobába s egy ott feledett tánczrendet felkapni, elhozni mintha tánczosnőnk küldött volna be érte vagy meglesni valakit, a ki már lopott egyet s odamenve hozzá, nyájas mosoly kiséretében elkérni.

— Uram, ő nagysága észrevette s kéreti általam, hogy adja vissza!

Ez, egyike a legbiztosabb módoknak. Hanem most isten veled. Valamelyik lady patronesstől kell ellopnom a tánczrendjét. Megigértem valakinek! A kis csacsi csókot is igért érte.

— A csókra ugyan — folytatta ásitozva — nem nagyon vagyok már éhes — de maga a lopás ténye még szerez egy kis izgatottságot. Öt-hat év óta csak ezért járok a bálokba. Ambár ezt is kezdem már unni! Nem ér ez az egész világ egy fityinget sem a báljaival szép leányaival egyetemben.

Unalmasan, fáradt léptekkel ment odébb a vénülni kezdő kalóz.

Másnap elvittem a tánczrendet az én kis imádottamnak. Azt hittem, hogy isten tudja, hogy megörül neki! Ahelyett, odamutatott a falra, a hol valamelyik lady-nek a diszes tánczrendje csüggött.

— Van már. A magáé nem is kell!.... Ez volt az első, kiábrándulással kapcsolatos lopási kisérletem

Azóta? Sok viz lefolyt a Dunán és sok tánczrend eltünt a frakkom zsebében.

És maholnap kezdek már én is csak azért járni a bálokba, — hogy tánczrendeket lophassak.

Ez a második felvonás. Az első: mikor még nem mer az ember lopni se tánczrendet, se csókot, se más egyébb ingatag vagyont, — a második: mikor a lopásnak él az ember s a harmadik: mikor már ismét nem mer az ember lopni.

Ezután véglegesen le lehet majd ereszteni a függönyt, hogy senki se lássa, mikor odahaza tele jön a szemünk könnyel, mig reszkető kézzel babrálunk egy csomó száraz virág között.

Egy csomó száraz virág között, amelyek rég kiveszett illatos, szerelmes lelkeiket — akárcsak sokan azok közül, akik adták.

korbeli gyermekek korcsmai s egyéb hasonló mulatozásának meggátlására vonatkozó szabályrendelet alkotása iránti inditványára elhatározza a közgyülés, hogy e szabályrendelet megalkotásával és a májusi közgyülés elé való beterjesztésével Szőllőssy János tiszti főügyészt bizza meg.

Tudomásul veszi a közgyülés Rásó Gyula kir. tan., alispán jelentését, hogy a belügyminiszter jóváhagyta azt a vármegyei határozatot, hogy a f. évre jótékony célokra 1% pótadó kivetése elrendeltetett; nemkülönben tudomásul veszi több ügyben tett eljárásának eredményéről szóló jelentéseit.

A vármegye némely megyei kihágásairól, a hernyók, cserebogarak és más kártékony férgek kiirtásáról és végre a szerb tövis irtásáról szóló átalakitott szabályrendeleteket a közgyülés elfogadja. Ugyancsak elfogadja a baromfiak között fölmerülő fertőző betegségek elleni védekezésről rendelkező szabályrendeletet is.

Az alispánt fölhatalmazza a közgyülés, hogy a szoboszlói vasuti feljáró utnak az 1895. és 1896. években kiépiteni határozott részét a folyó 1895. évben együtt épittethesse ki.

Sopronvármegye közönségének a Debreczenben 1894. évi november 19-én fölmerült sajnos eset felett való megbotránkozására vonatkozó átiratát a kir. közgyülés egyszerüen tudomásul veszi.

A határozat kijelentése előtt Szinay Gyula biz. tag tiltakozik az ellen a kifejezés ellen, mely szerint az eset az állandó választmány határozati javaslata bevezetésében „insultusnak" van jelezve; mert ez a kifejezés szándékosságot igényel, a minek lehetősége ki van zárva.

Ifj. Lengyel Imre: A határozatban kifejentetni óhajtanám, hogy Debreczen városa és Hajdumegye a sopronyi Kraxelhuberektől hazafiságot eddig sem tanult, ezután sem fog tanulni.

A közgyülés ezt mellőzve, az átiratot egyszerüen tudomásul veszi.

Az országos magyar kölcsönös biztositó szövetkezet ajánlatát a megye területén levő megyei, városi és községi ingatlanok és az árva pagyon biztositása iránt, az állandó választmány ajánlata ellenében tudomásul veszi a közgyülés.

Végül több törvényhatóság átiratának tudomásul vétele után tölebbezési ügyekben az állandó választmány határozati javaslatait és a főszámvevő jelentéseit elfogadta.

A közgyülés vége 11 és ½ órakor.

Farsang.

Tájékoztató.

— **Farsang** tart január 7-ikétől, azaz vizkereszt napjától február 26-ikáig, azaz hamvazó szerdáig.

Febr. 16. A szinház müszaki személyzetének álarczos tánczvigalma a „Koroná"-ban.

Febr. 16. A jogász- és tisztviselői kör tánczestélye a Bikában.

Febr. 17. Az asztalos ifjuság tánczmulatsága a Bikában.

Febr. 26. Czigánybál a Koronában.

Mároz 2. Az ev. filléregylet theaestélye az „Arany Bika" szálloda disztermében.

Febr. 20. Iskola-bál a Bika termében.

* **A jogász- és tisztviselői kör tánczestélyét rendező bizottság** szakitandó azon rossz szokással, hogy a mulatságok a kitüzött időn tul csak 1—2 órával kezdődtek és igy sem a tánczrend, sem a szünóra betartható nem volt, legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy f. hó 16-án a tánczot pontosan a kitüzött időben kezdi meg. E körülményre a bájos tánczosnők figyelmét felhiva, azt a jóakaró tanácsot adhatjuk nekik, igyekezzenek pontosak lenni, mert „A ki hamarább jön stb. stb."

Itt még megemlitjük, hogy a Bika termébe már ma egy egész fenyőerdőt helyeztek el. A rendező bizottság, mely azon fáradozik, hogy az estélyen megjelenő vendégeknek, minél több meglepetést szerezzen, tegnap óta a körhelységeiben permanenciában van és az ez iránt hozzáfordulóknak az estélyre vonatkozólag szives felvilágositásokat ád.

Szinház.

* **A szinház körül.** Nem lehetne a szinház előtt az utczát a hórakásoktól megmenteni? A kocsik a kanyarodásnál majd fel fordulnak. Szinház végeztével a kijáratnál rendőr sohasem látható, pedig igen sok embert kellett már a lovak lábai elől megszabaditani. Elfogyott már a város által ingyen kiszolgáltatott fa kompetenczia? Napok óta oly hideg van a szinházban, hogy a hölgyek kénytelenek belépőikben ülni, a férfiak pedig téli kabátban. Pedig mai napság már divat, hogy a hölgyek bál előtt még a szinházban is megjelennek. Ez minden esetre emeli a néző tért, de ha szegényeknek divatregni kell kivágott ruháikban, félő, hogy felhagynak e jó szokással.

NAPI HIREK.

— **A szegények és hosszu tél.** A szegények érdekében lapunk tegnapi számában közölt felhivásunknak már is van eredménye. Jóna Dániel 2 frtot küldött be hozzánk a szegények fölsegélésére, mely összeget rendelkezési helyére elküldöttük. Turai Farkas még a mult télen 10 frtot juttatott a polgármester ur kezéhez a melegedő és étkező szobák czéljaira. Az első adományokat bizonyára több követi és a nyomorgók sorsán segitve lesz.

— **Szalon.** Gr. Degenfeld József, főispán házánál fényes estély folyt le kedden este. Az ebédre meghivott társaság fél hatkor gyült össze. Ugy a házigazda, mint a bájos grófnők utólérhetetlen és a legapróbb részletekig kiterjedő figyelme és szeretetreméltósága valósággal elragadta a társaságot s ennek benyomása alatt maradt együtt reggeli fél hétig. A nagyszabásu ebéd után megnyiltak a vármegyeház nagy termének ajtai, s e hosszu idő óta ódon zöld asztalok mellett komolykodó urak helyett vig zene hangjai és dallamos női hangok csendültek meg az e czélra pompásan berendezett nagy teremben. A társaságot Rácz Károly kitünő zenéje, az éjfél után felszolgált vacsora, az ebédlő teremben állandóan rendelkezésre álló pazar buffet, s végül a dr. Simonffy Béla, dr. Forrai András és Pappszász Lajos urak által ügyesen rendezett négyesek, cotillion, cracovienne, Sir Roger párnatáncz stb. mindvégig a legtesztelenebb hangulatban tartották. A hölgyek közül Csáky Ilona, Degenfeld Anna és Mária grónők, Györffy Katinka bárónő, Gerzon Adrienne, és Matsek Irén kisasszonyok, az urak közül Kiss huszárfőhadnagy, Antal, Ujtalussy, Kneusel, Degenfeld Ottó gróf huszárhadnagyok, Nagy tiszthelyettes, dr. Simonffy Béla, kir. alügyész, dr. dr. Medve Zoltán főispáni titkár, dr. Puky Gyula, dr. Forrai András, Papszász Lajos, Kállay Szabolcs és Szuhányi Andor voltak jelen.

— **Megkerült rablógyilkos.** Annak idejében, ezelőtt huszonöt esztendővel szenzációs eset számba men Debreczen környekén egy vakmerő rablógyilkosság, melyet a debreczenn.-kállói országuton, a guti és lugosi erdőségben követtek el Marek Arnold biztositó társasági ügynök és utitársa ellen. — A sürü erdőben két rabló támadta meg az utasokat, kiket kegyetlenül összeszurkáltak, pénzüket elraboltak; azután elmenekültek. — Az egyik rablógyilkos, Székely Farkas az igazságszolgáltatás kezébe került; de büntársa ugy eltünt, hogy akkor minden nyomozás, országos körözés daczára sem foghatták el. Pedig mindenki tudta, hogy a keresett büntárs Bibó Zoltán, intelligens uri ember, előbb kereskedő, majd szinész, de aki könnyelmüsége miatt elzüllött, végül rablógyilkosságra vetemedett. Azóta 25 esztendő telt el. Bibó Zoltán, Kovács József és más álnevek alatt rejtőzködve még mindig él. A véletlen leplezte le inkognitóját. A pozsegai kir. törvényszék Kovács József nevü embert megkisérlett csalás büntette miatt két hónapi börtönre ilélt. Kiderült ekkor, hogy Kovács József Kisujszállásra való és hogy valódi neve Bibó Zoltán, akit 1868 ben rablógyilkosságért országosan kőröztek. A pozsegai kir. ügyész nem is késett inditványozni, hogy Kovács József recte Bibó Zoltán kinek lelkiismeretét ilyen nagy bün elkövetése terheli, börtönbüntetése kiállitása után Debreczenbe kisértessék. Erről tegnap kapta meg az értesitést a debreczeni kir. ügyészség. — Meglehet azonban, hogy az ügyészség már későn teszi rá kezét a bünösre, ha t. i. esetleg elévült Bibó Zoltán bünügye.

— **A „Debreczeni orvos-gyógyszerész egylet"** folyó 1895. év február hó 16-ik napján délután 5 órakor az egylet helyiségében havi ülést tart. Tárgyak: 1. A complikált szivbántalom két esete, bemutatja Dr. Ujfalussy József. 2. Az epehólyag és epeutak sebészi gyógykezelése, készitmények bemutatásával. A chlorotorm hatása folytán később fellépő halál okáról. Az elnökség.

— **Főispáni ebéd.** A megyegyülés alkalmából ma d. u. 1 órakor a Bika-szálloda ezukrász-termében gróf Degenfeld József főispán ebédet adott, melyre meghiva voltak: Rásó Gyula kir. tan. alispán, Fekete Sándor főjegyző, Szőllőssy János t. ügyész, Pázos Sándor árvaszéki elnök, Dr. Losonczy Álmos főorvos, Nábráczy István főszolgabiró, Dr. Medve Zoltán főispáni titkár. Kiss Károly, g. Tóth Mihály, Kovács Gyula h.-szoboszlói polgármester, Dr Czeglédy Mihály ügyvéd, Lengyel Imre kir. járábiró, Hetey Ignácz ügyvéd, Adler Sámuel, Frohnert Lajos, Erőss Lajos ev. ref. lelkész, Dr. Pápay Kálmán, Ferenczy Elek főszolgabiró, Thury Péter, Domokos János, Padrah Sándor kir. közjegyző, Fischbein Ignácz nagybirtokos, Berger Mór, Czeglédy Lajos, Somogyi Gyula, Kállay Ignácz, Budaházy Ödön főszámvevő, Veszprémy Zoltán tb. főjegyző, Nemes Zoltan aljegyző, Dr. Forrai András tb. szolgabiró, Dr. Liszt Ferencz, Papp Sándor, Oláh Imre szolgabiró, Oláh Miklós, Fehér József, Szabó Gábor, Nagy Albert, Bogdán Zsigmond, Sepsy Dezső árvaszéki ülnök, Bogdán Gábor megyei bizottsági tagok. Az ebéd kedélyes hangulatban folyt le. A bizottsági tagok nagy része a délutáni vonattal elutazott.

— **Hymen.** Kettős családi ünnepet ül ma este özv. Gévay Ernőné urnő és családja. Ma d. u. vezette ugyanis oltárhoz Tárnok Elemér somogy megyei uradalmi ispán, tartalékos honvéd hadnagy özv. Gévay Ernőné kedves leányát Irmát; ugyanez alkalommal jegyezte el Tárnok Béla m. kir, állam vasuti hivatalnok Szatmárról másik kedves és szeretetre méltó leányát: Gizellát. Az esketést Dr. Wolafka Nándor püspök-prépost végezte.

— **Megdicsért debreczeni pályamü.** A szegedi Dugonics-társaság tudvalevőleg egy felvonásos szinmüvekre pályázatot tüzött ki. A 28 pályamü közül dicséret nyert a „Vasárnap délután" cz, a melynek szerzője — a D. R. U. szerint Király Ernő, dr. Király Ferencz orsz. gy. képviselő szép tehetségü, igyekvő fia, ki jelenleg a berlini egyetemen végzi jogi tanulmányait.

— **Névestély.** Városunk egyik előkelő polgára L. Nagy Bálint házánál gazdag névnapi vacsora volt tegnap este, mely alkalommal számos jó ismerőse jelent meg szerencse kivánatait kifejezni. A köztiszteletben álló polgár névestéjét Gróf Degenfeld József főispán, Degenfeld Anna és Mária és Csáky Ilona grófnők megjelenése még fényesebbé tette.

— **Áthelyezés.** Kopeczek József vasuti ellenőr, ki eddig a m. á. v. nagy-károlyi állomásánál mint állomástőnök működött, szolgálattételre a debreczeni állomáshoz helyeztetett át, a hol működését már megkezdette.

— **Még csak két hét!** Karneval megszabott életének napjaiból ennyi van még hátra.

melyekből sem el nem vehet, sem hozzá nem adhat a kalendárium csináló. Két hétig marad még itt, mig el nem érkezik az az ominozus szerda, melyen a régi jó időben hamut szokott hinteni a fejére. Mostanában ez már kiment a divatból. Karneval azonban elegáns gavallér, ismeri bontont s igy husbagyó kedden sem vesz bucsut. De — hivatalosan — dicsőséges uralkodása, ragyogó fénye, pazar pompája mégis csak két hétig tart. Eddig mindenki elfogadja, szivesen látja, de már azután sokan rossz szemmel nézik. Kifogásolják, gáncsolják. Karneval elkeseredik s dicsőséges halál helyet csöndes kimulás vár reá, „elfogy lassan, mint a gyertyaszál." Élvezzük hát a farsang örömeit.

— **Közkórházunk a mult évben.** Debreczen város modern berendezésü uj kórházának második évi állapotáról és tevékenységéről hosszabb jelentésben számolt be a kórházi bizottságnak dr. Ujfalussy József igazgató főorvos. Ez év ugy a betegfölvételre, mint az ápolási napok számára nézve emelkedést mutat, a mi a bevételek és kiadásoknak az előirányzatot haladó növekedését eredményezte. Nehezen megy azonban az ápolási dijak behajtása a ker betegsegélyző pénztártól, a mi a hátralékok nagy mértékü felszaporodását vonja maga után. A tanács erre nézve már fölterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy megfelelően intézkedjék. A betegforgalmat illetőleg: egész év folyamán 1095 fi, 1074 nő, összesen 2169 egyén vétetett fel a kórházba, kiknek ápolási napjainak száma összesen 69,019 volt, a mi az előző évhez képest közel 10,000 ápolási nappal több. Egy betegre átlag 32 ápolási nap esik. Legtöbb beteg volt február 12-én: 224, legkevesebb julius 30-án: 146. A betegek élelmezése 2156 frt 82 krba került. A betegforgalomnak 29.63 %-áz teszik csak a helybeli illetőségüek. Külön szobában 20 beteg, 30 kereskedő és 1 főiskolai tanuló ápoltatott, összesen 1201 ápolási nappal. Jobbára a nőgyógyászati és sebészeti kü ön szobák vétettek igénybe. Meghalt 80 fi, 72 nő, de 8-an már haldokolva vitettek be. A belgyógyászaton 396 fi, 333 nő, a sebészeti osztályban 288 fi, 129 nő, a bujakóros osztályban 221 fi, 260 nő, a bőrbajos osztályban 47 fi, 14 nő, az elmekóros osztályban 57 fi, 35 nő, a szülészeti és nőgyógyászati osztályban 235 nő, a szemészeti osztályban 86 fi, 68 nő gyógykezeltetett. Mütétet összesen 400-at végeztek, — müté t következtében 2 fi, 9 nő halt meg. A kórház pénzügyi helyzete annyira javult, hogy a városi segély kölcsönt csak két esetben vették igénybe 6000 frt erejéig, a mennyiben a kiadásokat a befolyt esedékes dijakból és hátralékokból teljesen fedezhették. A kórház bevétele volt összesen 63664 frt 84 kr. (56505 frt 09 kr. ápolási dijakból, 6000 frt városi segélykölcsönből) Mig 1893. végén egy krajczár pénztári maradvány sem volt, 1894. végén már 2958 frt 10 kr. pénztári maradvány mutatkozott. A kiadások nagygbb tételei: tisztí fizetések 6324 frt 60 kr. Cselédbérek 4574 frt 76 kr., élelmezés 24441 frt 82 kr., gyógyszerek 7184 frt 88 kr., kőszén 4608 frt 52 kr., égszesz 3474 frt 36 kr., ágy- és ruhanemüek 2496 frt 13 kr. A mult év végén 30 850 frt 87 krt tett az ápolási dij hátralék, mely bőven fedezi a 24,000 írtos városi kölcsönt.

— **Adomány a debreczeni egyetem javára.** Gelléri Szabó János ny. kuriai biró, a debreczeni egyetem javára tett 2000 koronás alapitványát a főiskola pénztárába befizette.

— **Iskolalátogatás.** Dr. Kiss Áron budapesti tanár a közoktatásügyi tanár megbizásából népiskolák megvizsgálása végett városunkban időzik. Ez isko alátogatás a közoktatásügyi tanácsnak 3 év előtt hozott határozatán alapul, mely szerint a tanács kiküldöttei által közvetlenül óhajt meggyőződést szerezni s népoktatást szolgáló intézetek állapotáról. E határozat értelmében járt itt ugyanily czélból a mult év folyamán Tóth József pestmegyei kir. tanfelügyelő. Dr. Kiss Áron ma az ev. reform. elemi iskolákat vizsgálta meg, holnap a róm. kath., ág. ev. és izr. elemiiskolákat, holnap után pedig az ev. reform. felsőbb leányiskolát, a tanitóképezdét s a mellette levő gyakorló iskolát, valamint a főiskolában elhelyezett elemi iskolákat fogja meglátogatni.

— **A közönség köréből** vettük a következő közérdekü sorokat: Van arra szabályrendelet, hogy a főutczák házainak az ereszei csatornákkal láttassanak el? Ha van, miért áll az egyház vagy főiskola hatvan-utczai háza, a hol dr. Török József ur lakott csatorna nélkül?

— **Meghivó** A debreczeni iparos ifjuság betegsegélyző-pénztárának tagjai, valamint munkaadóik ezennel meghivatnak az egyleti helyiségben 1895. évi február hó 17-ik napján vasárnap d. u. 3 órakor tartandó közgyülésre. Tá gy: Az eltávozott vagy elhalt közgyülési kiküldöttek helyeinek választás általi betöltése. Debreczen, 1895. február 7. A debreczeni iparos ifjuság betegsegélyző pénztárának igazgatósága.

— **A reverzális Nagyváradon.** Élénken illusztrálja a nagyváradi felekezeti harczot az a napirenden levő dolog, hogy a katholikus papok azoktól, a kik más vallásuval akartak egybekelni, születendő gyermekeik vallására nézve reversa ist követeltek és megigértették velük, hogy náluk esküsznek. Ellenmondás esetében a kihirdetést és az áldást megtagadták. Az ev. ref. lelkészi hivatal most kénytelen publikáltatni a hiveknek, hogy az 1868. évi 52-ik törvényczikk szerint ilyenkor a ref. egyházi kihirdetés is érvényes és a reverzálisok jogerővel nem birnak.

— **Hamis kártyás.** G K. Szatmár városi illetőségü országszerte ismert hamis kártyás a héten egyik debreczeni kisebb korcsmában több sertéskupecztől 1200 frt elnyert. A részedettek azóta folyton lesték és a mult éjjel egyik a „Magyar király" kávéházban felismerte, félrehivta verni kezdte. A káváhazból a személyzet csakhamar mindkettőt az utczára tette. Az ügy a rendőrség előtt van s aligha az nem lesz vége, hogy G. K. ki már hetek óra várja Debreczenben a jó szerencsét, a többi szerencse vadászok után, kizárják a városról, miután méltó büntetését kiállotta.

— **A farsangi naptár ellen.** Nem nagy kedvelője lehet a farsangi mulatságoknak az elkeseredett munkatársunk, ki a következőkben szolgál jó tanácsokkal a bálozó publikumnak:

Farsangoló! Legfőbb dinom-dánonok követi a szánom-bánom s ne feledjétek, hogy az idei farsang, még soká tart s jövő évben ismét lesz egy.

Buzátoknak nincsen ára, a pipere-czikkek még mindig méregdrágák. — Farsang idejében a gássi nem nagyobb, sőt farsangi pótlék sincs. Zálogházak tömve, a még el nem farsangolt portékátok záloghiteli tőke csökken. Az étel-ital sem nem jobb, sem nem olcsóbb, — farsang a vendéglősök aratása.

Résen légy vigadó publikum! nehogy februárius havában mint az adóév első negyedében üres zsebekre tapintson a végrehajtó, ki farsangi tréfát nem ismer.

De miért ne vigyáznál legnagyobb kincsedre az egészségedre? Nézd a rózsát, piros biborban születik s pirosan hullatja szirmait. Itt a farsang aranyos ifjuság! nehogy élted tavaszán egy rövidke mulatság kedvéért veszisd el piros rózsáidat?

Gyenge Liliomszál! Ne engedd tánczosodnak kétszer, háromszor, sőt többször az ujrázást, mert ki tudja, nem-e a sirodat ássa?

Kedves fiatalság! Ne igyál tulságosan, kivált hevült állapotban, mert ebből párbaj, tüdőgyuladás, sőt sorvadás keletkezhetik, melynek biztos halál a vége.

Egyszóval ne engedjék át magokat a farsang hamis csábitásainak, mert ez is „sokat igér, s keveset ad."

Ne higyjék, hogy igaz azon közbe kurjantás: „Sohasem halunk meg"; ha azenban intelmem mit sem használ, ugy: Memento mori, vagyis — huzd rá more!

— **Buskomorságból a halálba.** Nagyrában Schwartz Salamon boltos felakasztotta magát az istállóban s mire észrevették, már halott volt. A felesége előadása szerint már régebb idö óta buskomorságban szenvedett a szegeny ember, mert adóssága volt s nem tudta törleszteni.

— **Szétollózott házastársak.** A kapitányság szobájában betolakodik egy nagy fekete köpenyeg, benne egy polgárember vaczogtatta a fogát, a hidegtől-e, vagy a haragtól: nem tudni

Tekintetes kapitány ur, az asszonyomat panaszolom. Nagyon furesát tett.

— Mit?

— Mindenestől elment: elvitte az ágyat, asztalt, kályhát a legutolsó darab butort is. A mint benyitok a szobámba, a kopasz négy falon kivül nem találok egyebet.

— Mikor egyesültek maguk?

— Három év előtt a — fotografusnál.

— Nem a pap előtt?

— Nem. Nem telt az esketésre. Ami kevés pánzt össsekuporgattunk, avval elmentünk a fotografushoz s kettesben letétettük magunkat.

— Hát már most mit kiván?

— Tessék elrendelni, hogy az asszony ollóza le a fejemet. Nem akarok vele együtt maradni, még az arczképen sem. . .

Törvénykezés.

* **Börtönre itélt ügyvéd.** Virágzó, keresett ügyvédi irodája volt nem régen még dr. Bakos Imrének. A tehetséges fiatal ügyvéd már pályája kezdetén ügyésze lett a debreczeni ev. ref. egyházmegyének; egy időben a kereskedelmi és váltó jogot előadta a debreczeni jogakadémián és tagja volt a jog- és államtudományi államvizsgalati bizottságoknak. De a biztató, szép pálya hirtelen megakadt a könnyelmüség hinárjában; a fiatal ügyvéd jóhirneve és szerencséje belefult a tivornyák pezsgőjébe. Dr. Bakos Imre több ügyfelének rábizott pénzét elköltötte, saját czéljaira használta fel, — mig végre az elsikkasztott összegek annyira felszaporodtak, hogy ö nem tudta már azokat pótolni s irodáját, lakását itt hagyva nyomtalanul eltünt a városból. Ügye a büntető bíróság elé került, mely azt tegnap tárgyalta. A törvényszék vádlott dr. Bakos Imrét elitéli a btk. 336. és 356 §§-ába ütköző 2 rb. sikkasztás vétsége és b btk. 358. § ába ütközü, a btk. 96. §-ai alkalmazásával 2 rb. sikkasztás büntette miatt 2 évi börtönre, 5 évi hivatal- és politikai jogok elvesztésére s az okozott károk mintegy másfélezer frt megtérítésére. Elitélt a büntetés leszállitásáért, közvádló pedig sulyosbitásért fölebbezett.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 14. (A Debr. Ell. eredeti távirata. Érkezett d. u. 3 órakor.) A képviselőház mai ülésén folytatták a pénzügyi tárcza költségvetésének tárgyalását. Vörös János a tőzsde ellen beszélt, szintugy Visontai Soma is, ki a tőzsde szabályozását kivánja, mert különben mezőgazdasági életünk tönkre megy. Farbaky István a bányákat s a bányászati szakoktatást ajánlja a miniszter figyelmébe. Sima Ferencz az adó és illeték hátralékok késedelmi kamatait kivánja leszállitani. Makfalvay Géza a kataszter szabályozását kéri. Hermann Ottó pártolja Visontai inditványát. Hoitsy Pál az egész adórendszert kárhoztatja. A tárgyalást holnap folytatják.

A Magyar Állam sajtópöre.

Budapest, február 14. (A *Debr. Ell.* saját tudósitójától. Érk. d. u. 3 órakor.) Ma tárgyalta a budapesti büntető bíróság a M. Á. sajtópörét az egyházpolitikai javaslatok szentesitése alkalmából közzétett „Consummatum est" czimü czikkben foglalt király sértés miatt. Az inkriminált czikk szerzőjéül Szemneez Emil a M. Á. felelős szerkesztője jelentkezett, ki hivatkozva loyalitására, tartalékos tiszti kardbojtjára melyre mindig méltó volt kéri a vád visszavonását. Vass főügyész hallgatólag ellenzi a vád visszavonását. Az esküdtszék Szemneczet vétkesnek moda ki, s e verdict alapján a törvényszék 8 hónapi államfogházra itélte.

Eb ura fakó!

E mondás eredete.

Az „Athenaeum“ pompás kiadásában minden képen pompás könyv jelent meg most e czim alatt „Szájrul szájra.“ *A magyarság szálló igéi*, gyüjtötte és magyarázta *Tóth* Béla.

A szerző, a ki magát szerényen gyüjtőnek nevezi, nem kevesebb pompát fejtett ki az ő müvében, mint maga a kiadó részvénytársulat: mert a mig ez nagy gazdagságának csak egy kis töredékét forditotta e müre, Tóth Béla rá pazarolta az ő egész irói talentumát, meleg szive szeretetét a magyarság iránt, nagy tudományát különösen pedig költői fényes tehetségét, mely kétségkivül sokkalta magasabb, nevezetesebb müvek alkotására való mint a „gyüjtés.“ De Tóth Béla ezuttal tényleg nem ambicziójára hallgatott, mely annyira nemes és jogosult, hanem csupán nagy és hasznos szolgálatot akart tenni a magyarságnak — csupa merő szeretetből. De ennek sikere kielégitheti ambiczióját is. Ez a szolgálat pedig rendkivüli fontos és nagybecsü. S az ugynevezett költői munka el fog merülni a feledésbe, a mikor a magyar „geflügelte Worte“ — melynek még magyaritása „szálló igékre“ is kitünő — ez a „Szájrul szájra“ mint forrás munka becses lesz és marad az egész magyar közönség előtt

Mutatványul e becses munkából közöljük az

Eb ura fakó!

a Rákóczi korszakból ismeretes eme mondás eredetét és jelentését, melyet csak kevesen ösmernek.

„*Eb ura fakó!*“ Ezzel a fölkiáltással detronizálta I. Józsefet az ónodi országgyülés 1707 junius 14-én: ‚Eb ura fakó! Mai napságtul fogvást József nem királyunk, abrenunciálván mindenekben ellene; inkább egy óra alatt elveszünk, semmint örökös jobbágyságban éljünk!‘ (Thaly Kálmán jegyzete II. Rákóczi Ferencz fejedelem emlékirataiban, Pest, 1866; 223. lap).

E mondás jelentését mindnyájan tudjuk: ‚Ebnek parancsoljon.‘ De tévedés azt hinni, hogy az ónodi országgyülésen hallatszott először. Régi, közkeletü szólásnak kell lennie bár első irott nyomát csak az 1678-ban keletkezett Actio curiosa politikai szinmüben találjuk, a melyben az egyik szereplő, Gaude, ezt mondja: „S hát még haragszol? Eb ura a (igy) fakó, te tul s én innen.“ (Thaly Kálmán: Adalékok a Thököly- és Rákóczi-kor irodalomtörténetéhez. Pest, 1872; I. k. 88 l.)

Ismerjük e mondásnak ilyen változatát is: ‚Eb ura kurta! Az Eb ura fakó! tökéletes magyarázatát Nagyszigethy Kálmán adta a Nyelvőrben. (XXI. kötet 433 lap). Kideritette (Pesti Gábor Fabuláiból, Heltai Gáspár Fabuláiból és Molnár Albert, Pápai Páriz Ferencz szótáraiból), hogy a ‚fako‘ vagy ‚facko‘ ‚komondort‘, vagy valami ‚kutya-félét‘ is jelentett — E szerint az Eb ura fakó! olyasmit fejez ki, mintha azt mondanók: Ebnek parancsoljon a kutya! E magyarázatba az „eb ura kurta“ változat is beleillik. Ismeretes ugyanis a „kurta kutya“ szólás, valamint széltében járja a „Nem egy ebnek kurta a neve“ közmondás is. Kétségtelen tehát, hogy a „fakó“-nak semmi köze sem a lóhoz, sem a szinhez; valamint kétségtelen az is, hogy ez a közmondás is azok közé tartozik, a melyekben az eb a kutyával áll szemben. (V. ö. Eb a német kutya nélkül Eb fél, kutya fél. Csak eb a kutya. A ki delig eb, kutya az délután is. Eb fujja, kutya járja. Ebmarásnak kutyaszőr az orvossága. Eb sógor, kutya koma Egyik eb, másik kutya. Eb-apának kutya-fia. Eb-szolga, kutya-gazda stb.)

Nyilt-tér.*)

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Az igazság érdekében kérjük a következő helyreigazitó sorokuak helyet adni. Egy **Eremits Pál** nevü kikindai lakos nyilatkozatot tett közzé ellenünk, melyből csak annyi való, hogy vele perben állunk, minden egyébb ténybeli állitása a valósággal ellenkezik. Perel pedig azért, mert a tényleges, igazságosan és méltányosan megállapitott jégkárösszegen felől nem akartunk neki annyit fizetni, mint a menyit ő követelt. Az általunk alkalmazott becsü alkalmával 3675 frtban állapitották meg a jégkárt, ezzel megkináltuk, miután nem fogadta el, az összeget készpénzben birói letétbe helyeztük; **ott van az ma is**, ha tehát a nyilatkozatban arra hivatkozik, hogy ügyvédjétől értesült, hogy az összeget utóagosan a **birói letétből felvettük, akkor ő vagy ügyvédje, tudva valótlant állitott.**

Különben nagyon csalódnék valaki, ha azt hinné, hogy Eremits ur tételi közzé e nyilatkozatot, mert ez tudtunkkal Magyarország majdnem minden vidéki lapjában megjelent, oly vidéken is, hol Eremits ur soha sem járt, elannyira, hogy e nyilatkozat közzétételének költségei sokkal többre rugnak, mint a mennyit kártérités czimén rajtunk követel; ránk sem gyakorolhat vele pressiót, mert hiszen a biróság dolga, kárigénye felett határozni, a való tehát az, hogy a közönség félrevezetésére ép azok aknázzák ki az Eremits urral történt esetet, a kiknek érdekében áll tekintélyünket a közönség előtt lerontani, mely törekvéssel szemben kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy száz kárvallott felenk közül Eremits Pál az egyetlen, kivel akaratunk ellenére kénytelenek vagyunk többi biztositó részvénytársaság, mint statisztikailag ki lehetne mutatni, jóformán a perekből él, mert hiszen ép az ezen téren szerzett szomoru tapasztalatok késztették a gazdasági egyesületeket, hogy Mezőhegyesen október 30-án országos kongresszusra összegyülvén, a méltánytalan, erőszakos és igazságtalan kárfelvételi eljárással szemben orvoslást keressenek.

Látható ebből, mennyire alaposak ez immár országszerte terjesztett nyilatkozat vádjai, a melyek jellemzésére elég, ha kiemeljük, hogy részben teljesen **koholtak**, részben **elferditvék**, **részben tudva hamisan idéztettek**. Bárki meggyőződhetik kötvényfeltételeinkből, mindent fog benne találni, csak azt nem és ugy nem, a mit és a mint a nyilatkozat azt állitja.

Egy igaz, hogy a tüzkár nálunk három nap alatt jelentendő be, a részvénytársaságoknál azonban általában 24 óra van a kár bejelentésére megállapitva; a 14. §. elferditve közöltetett, mert ez csak azt tartalmazza, hogy ha „az ajánlatba valótlan és hamis adatok **bebizonyithatólag a szövetkezet kárositását czélzó szándékkal** igtattak“, a biztositott fél kártérítése elenyészik. Ezt mondja a törvény is és magyarázatra nem szorul. A 22. §. ugyancsak elferditetett, mert erős szélvész idején minden józaneszü gazdaember a gőzgéppel való cséplés körül maga is a legnagyobb elővigyázatot tanusitja. Ugyanily megitélés alá esik a nyilatkozatnak az alaptőkére vonatkozó része is, mert daczára annak, hogy mint szövetkezet nincs szükségünk oly alaptőkére, mint a részvénytársaságoknak, mi a törvény által előirt biztositási alapnak kétszereset fedtük le és pedig készpénzben. Amennyiben pedig az ezután megalkotandó törvényes intézkedések visszahatólag is nagyobb biztositási alapot fognak kivánni, biztosithatjuk az Eremits ur háta mögött rejlő biztositó részvénytársaságokat, hogy a törvény ezen követelményének is megfogunk annak idején felelni.

Különös, hogy Eremits, a ki takarékpénztári igazgató és földbirtokos, az uj és még nem is közkézen forgó biztositási törvényjavaslatokat ennyire tanulmányozta, vagy voltak oktatói?

Ilyen ikspirált és Eremits urtól teljesen idegen vidéki lapokban megrendelésre közzétett nyilatkozatok ugy hisszük a józan gondozásu magyar gazdaközönségnél ép azt fogják eredményezni, hogy még csak annál szivósabban ragaszkodjék szövetkezetünkhöz, melyről minden független és elfogulatlanul gondolkozó ember elismeri kénytelen, hogy üdvös működésével nem szolgált rá ezekre a támadásokra.

Folytatni fogjuk teljes buzgalommal megkezdett működésünket és hiven maradva a magunk elé kitüzött czélhoz, már működésünk ténye által is kényszeriteni fogjuk a biztositó közönségen meggazdagodott biztositó-részvénytársaságokat, hogy ők is eddigi tulmagas dijaikat alább szállitsák, annak daczára, hogy „szaklapjaikban“ a dijak felemelésének szükségességét hangoztatták.

Ezáltal szövetkezetünk közvetve is nagy szolgálatot tett és tesz, kivált a gazdaközönségnek és ez magyarázza meg, hogy miért terjesztik a biztositó részvénytársaságok Eremits nyilatkozatát oly kitartóan, miért inditották meg ellenünk országszerte azt a hajszát, mely a mi létjogosultságunkat, közszükséget képező törekvésünket csak annál fényesebben igazolja.

Tisztelettel

Országos Magyar Kölcsönös Biztositó Szövetkezet

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Közgazdaság.

* **A debreczeni kölcsönös segélyzőegylet** mint szövetkezet közgyülése f. é. február hó 17-én d. e. 10 órakor a városháza nagytanácstermében tartatik meg. A felü yelő-bizottság az 1889—1894. évtársulat üzleti eredményének felosztását a következőleg javasolja:

A kimutatott 1894. évi tiszta nyeremény o. é 55.430 frt 37 krból az 1889. évtársulat mult évi haszonrészéül o. é 7949 frt 37 kr, az 1890 évtársulat mult évi haszonrészéül o. é. 13,786 frt 51 kr, az 1891. évtársulat mult évi haszonrészéül 10,687 frt 54 kr, az 1892. évtársulat mult évi haszonrészül o. é. 10,186 frt 84 kr, az 1893 évtársulat mult évi haszonrészéül o. é. 8088 frt, az 1894. évtársulat mult évi haszonrészéül o. é. 3721 frt 46 kr, tehát együtt a hat évtársulat haszonrészeül o. é. 54,419 frt 62 kr javára irassék s az ez uton fennmaradó o. é. 1010 frt 75 krból a segélyalap gyarapitására o. é. 500 frt, a veszteségi tartalékalaphoz 510 frt 75 kr csatoltassék.

Megvizsgáltuk továbbá a felszámoló 1889. évtársulat vagyon mérlegét s a tiszta vagyon gyanánt kitüntetett o. é. 165.747 frt 40 kr felosztására nézve az igazgatóság javaslatát elfogadjuk s ajánljuk a t. közgyülésnek, miszerint ezen javaslat értelmében elrendelni méltóztassék, hogy ezen évtársulat teljesen befizetett 224 betét után á 73.89 o. é. 165,513 frt 60 kr kifizettessék s a beiratási dijak 50% 224 frt, valamint a felosztathatlan maradvány 9 frt 80 kr, együtt 233 frt 80 kr $^2/_3$ részben a veszteségi tartaléknak o. é. 155 frt 87 kr, $^1/_3$ részben a segély alapnak 77 forint 93 kr javára irassék.

* **Ménlovak vizsgálata.** Hajdumegyében a fedezésre engedélyezendő magán tenyész-mének vizsgálatára megalakultak a bizottságok s f. hó 17-től fogják működésüket megkezdeni. A bizottságok tagjai s a vizsgálati napok következők: Kaba, Püspök-Ladány, Földes, Tetétlen és Nádudvar községek területére: *Kaba községben* a február 17-én dé előtt 9 órakor tartandó vizsgálaton elnök *Lukács* Dezső, bizottsági tagok a méntelep küldöttje, Ványi Sándor, Bogdán Gábor, Fischbein Ignácz; *Szoboszlón* 18-án délelőtt 9 órakor, elnök *Fogthily* János, biz. tagok a méntelep küldöttje, G. Tóth Mihály, dr. Kiss Sándor; Hadház, Téglás, Sámson, Vámos-Péres területére: *Hadházon* febr. hó 20-án elnök *Hadházy* Endre, biz. tagok a méntelep küldöttje, gróf Dégenfeld Imre, Poroszlay Zoltán, B.-Ujváros, Egyek, C.-ege területére: *Ujvároson* február hó 22-én délelőtt 9 órakor, elnök *Dalmy* László, biz. tagok a méntelep küldöttje, Csák Gyula, Berger Vilmos. H.-*Böszörményben* feb. hó 23-án d. e. 9 órakor kezdődik a vizsgálat, elnök *Somossy* Béla polgármester, biz. tagok a méntelep küldöttje, Lévay Márton, Gáti Ferencz; H.-Nánás és H.-Dorog területére, febr. hó 24-én d. e. 9 órakor, elnök *Ujvdry* Béla, bizottsági tagok a méntelep küldöttje, Farkas Pál, Berencsy János A meghatározott időre és helyre minden lótartó gazda tartozik az emlitett czélra használandó ménjét elővezettetni ellenkező esetben a bizonyitványt nem kapja meg.

Debreczeni piacz. Febr. hó 12 heti vásárban gabonanemüek közül piacra került buza 132.00 mm. 6.20—6.10—6.00 frt kétszeres 108.00 mm. 5.80—5.75—5.70 forint rozs 100.00 mm. 5.00—4.95—4.90 frt. árpa 75.00 mm 6.00—5.90—5.85 frt. zab 92.00 mm. 6.00—5.90—5.80 frt, tengeri 213.00 mm. 6.30—6.20—6.10—; ó tengeri —.——.——.—.— frt, köles 6.50—.— frt — köleskása 12.00 frt, burgonya 2.00. frt. Széna 100 kilónként, I. r. 3.10, II. r. 2.80. montliszt 12.40, zsemleliszt 11.60 frt. Ló felhajtatott 625 darab, elkelt 27[illegible] db. Szarvas marha felhajtatott 900 darab, elkelt 1510 db.

Sertés felhajtatott 2500 db. elkelt 1700 db. Sovány sertés páronként 6—12 hónapos 10—18 frt, 15—20 hónapos 18—30 frt, 18—24 hónapos 30—40 frt, öreg sovány 40—50 frt. Kövér sertés kilója 40—42 kr. 100 kiló ó szalonna 41—43 frt. Uj szalonna —— frt. Juh, felhajtatott —— darab. — Elkelt —— darab. Husárak: marhahus kilója 40, 44, —.—.50 52,54 56, (kóser) 60 kr. Borju hus 50—60 kr, sertéshus 44—48—56 kr. Juh hus 24 kr. 28 kr. Négyköbméter tölgy tüzifa 12 frt, bükfa 13 nyárfa 7 frt. Négy köbméter fa felvágása 2 frt - kr. beszállitása 1 frt. 20 kr. Napszámárak: férfi ellátással kr. ellátás nélkül -- frt kr, nő ellátással — kr., ellátás nélkül —.— kr., — gyermek ellátással kr., ellátás nélkül kr.

Budapesti árú-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósitása a „Debreceni Ellenőr“ részére.

Budapest, február 13.

Napi jelentés.

Gabona-üzlet. Buzát ma mérsékelten kináltak a vételkedv jobb volt, az irányzat megszilárdult. Elkelt 20.000 mm. jól tartott napi árakon.

Eladások:

Tiszavidéki 200—83 mm. 6.85 frt. 300—82 6.87 frt. 200—81 mm. 6.85 frt. 300—81 mm. 6.85 frt 100—81 mm. 6.80 frt. 100—81 mm. 6.80 frt. 300—81 mm. 6.85 frt. 1000—80 mm. 6.80 frt. 100—80 mm. 6.72 frt. 100—80 mm. 6.62 frt. 100—80 mm. 6.75 frt. 300—80 mm. 6.75 frt.

3 havi időre készpénzfizetés mellett.

Zab 5.95½—6.30 frt.

Határidő-üzlet. Amerikából ismételten lanyhább árfolyamokat jelentettek, daczára ennek nálunk buza 1—2 krral szilárdabban indult, s közepes forgalom mellett ugy zárult is. Tengeri változatlanul indult, s csekély üzlet mellett zárlatig változatlan maradt, Zab és rozs szintén változatlanok.

Zárlat 1 óra:

	frt
Buza márcz. ápr.-ra 1895	6.53 - 6.54
„ szept.-okt. 1895	6.92 6.93
Rozs márcz.-ápr.-ra 1895	5.46—5.48
Tengeri máj.—junra 1895	6.24 - 6.25
Zab márcz.-áprilra 1895	6.04—6.05
Repcze aug.—szept. 1895	10.65—10.70

Zárlat 4 óra:

	frt
Buza szept.—okt 1895	6.53—6.54
„ szept.-okt. 1895	6.93—6.95
Rozs márcz.-áprilra 1895	5.45—5.47
Tengeri máj.-junra 1895	6.24—6.25
Zab márcz.-áprilra 1895	6.05—6.06
Repcze aug.-szeptre 1895	10.65—10.70

Időjárás: borult, hideg.

Debreczeni városi szinház.

Idénybérlet 107. sz. Páratlan bérlet.

Ma, csütörtökön 1895. február hó 14-én.

Páratlan bérletben:

TROUBADOUR.

Nagy opera 4 szakaszban. Irta: Camaranó Salvator. Zenéjét Verdi J. Forditotta: Nádasky Lajos. (Rendező Tiszay.)

I. szakasz: „*Párbaj.*“ II szakasz: „*Czigánynő.*“ III. szakasz: „*A czigánynő fia.*“ IV. szakasz: „*A büntetés.*“

Holnap pénteken, febr. 15-én.

Hamupipőke.

Látványos tündérrege dalokkal és tánczczal 6 képben. Görner C. F. után irta Vécsei Leó.

A képek czimei.

1. Hamupipőke otthon. 2. A varázslónő czudatanyáján. 3. Hamupipőke a királyi bálon. 4. Hamupipőke öröme és a törpék megjelenése. 5. Az aranyos papucs. 6. Papucspróba a király előtt.

HETI MÜSOR:

Szombat, febr. 16-án Troubadour, nagy opera. (Páros bérlet,) Rend. Tiszai.

Vasárnap, feb. 17-én Ezred-trombitás, énekes bohózat, irta Lindau Pál. (páratlan bérlet.) Rend: Péchy.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő: **Bötvös K. Lajos.**
Helyettes szerkesztő: **Katona Imre.**

Gazdáknak figyelmébe!

Jó minőségü

conventióra alkalmas

barna-paszuly

kapható

napi áron

LUKÁCS ÁRMIN

helyben Széchényi-utcza 1810 sz. házánál.

Arany érem Pécs 1888.

Kárpati mellszörp

köhögés ellen

mell- és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és szamárköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas Tátrán található gyógyfüvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknél. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti mellthea.

Egy nagy csomag 40 kr, egy kis csomag 20 kr. Szintén kitünő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknél.

Valódi minőségben kapható a készitő **Molnár Lipót** gyógyszerésznél Kassán. Debreczenben **Dr. Rothschnek V. Emil** gyógyszertárában.

(Telefon hálózat 5-ik szám.)

Gabella-bérleti hirdetmény.

A debreczeni izr. hitközség és a debreczeni aut. orth. izr. hitközség közös gabella-jövedékének **f. 1895. évi április 15-től** kezdődő bérletére ezennel nyilvános árverés hirdettetik, mely f. **1895. évi február hó 24-én d. e. 9 órakor** fog megtartatni az izr hitközség jegyzői hivatalában (Szt.-Anna u. 2543. sz. a)

A bérlet **egy évi,** esetleg nagyobb ajánlat mellett, **három évi** időtartamra fog szólni, ennél fogva az ajánlat szólhat **egy** és esetleg nagyobb összeg megajánlásával **három évre** is.

Kikiáltási ár: 10501 frt.

A szóbelileg árverezni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át mint bánatpénzt letenni. Zárt ajánlatok is elfogadtatnak, ezek az előirt bánatpénzzel együtt Burger D. József hitközségi jegyzőnek nyujtandók át, kinél a részletes feltételek is megtekinthetők.

Kelt a debreczeni izr. hitközség és a debreczeni aut. orth. izr. hitközség gabella-jövedékének bérbeadásával megbizott közös bizottságnak 1895. január hó 24-én tartott üléséből.

Reichmann Ármin
bizottsági elnök.

Értesités!

Tisztelettel értesitem a helybeli és vidéki füszerkereskedő urakat, valamint a magánfogyasztókat, miszerint **a nagyváradi Berger Dániel** több világkiállitáson kitüntetett **élesztő gyártmányából, egyedüli és állandó raktárt birok** és t. vevőimnek **—— mindennap friss élesztővel ——** szolgálhatok, megjegyezve, hogy ismét eladókat 20% árengedményben részesitem.

Kérem szives megrendelésüket

KOHN LAJOS,

Nagy-Hatvan-utcza 1099. szám
Mayer Ferenczféle ház.

Árverési hirdetmény.

Ah.-böszörményi ev. ref. egyház tulajdonát képező ugynevezett Pokol-féle iskolaépület és telek 6000 frt kikiáltási árral, a Micskey-féle iskolaépület és telek 4500 frt kikiáltási árral kezdődik az árverés a **f. hó február 17-én** a helyszinén tartandó árverésen a legtöbbet igérőknek el fog adatni.

Mind a két épület eladatása a felsőbb egyházhatóságok által engedélyezve van.

Mind a két épület a legjobb és legnagyobb forgalmu helyen van.

Az árverezni kivánók az árverés kezdetén a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzben letenni tartoznak.

H.-Böszörmény, 1895. febr. 1.

Az egyházi elnökség.

„Vénus crème" bőrconservváló szer. Kitünő teljesen **ártalmatlan** cosmeticum kiváltképen hasznos a bőr **zsirfénye** és **érdessége** ellen; **a bőrt vakító fénynyé varázsolja** a ránczok és redők képződését megakadályozza, s megóvja az arczszin fiatalos frissességét. — A **„Venus crème"** nem tartalmaz semmi **zsirnemü anyagot,**

ezért soha nem avasodik s az év és nap bármely szakában minden ártalom nélkül alkalmazható A t. közönséget érdekében kérjük, hogy **az itt levő védjegyre szigoruan ügyeljen. Ára 2 frt.**

„Eugénie folyópép" mirtus-virágokból az arczszin szépitésére s a virágzó, üde arczszin állandó megőrzésére Ugy az arcznak és nyaknak, mint a kéznek és karoknak gyönyörü lágyságot és márványszerü tisztaságot kölcsönöz; a bő minden **érdességét** és foltosságát megszünteti. **Ára 2 frt.**

„Eugenie vörös folyékony arczkenőcs" **teljesen ártalmatlan.** Az ajknak, arcznak és füreknek szép **természetes** rózsaszint kölcsönöz: villamos fény mellett is természetes szinben tünik fel s **3 napig** is tapadva marad a bőrön.

„Eugenie hintőpor" fehér ésrózsaszin oréme szinben„ **tartósan észrevétlenül tapad, s a bőrnek természetes lágyságot és üdességet kölcsönöz. Ára 1 frt 20 kr. Pamacsosal együtt 1 frt 20 kr.**

„Trixogen" kitünő hajnövesztőszer; erősiti a hajgyökereket, teljesen megakadályozza a korpaképződést **Ára 1 frt 60 kr.**

„Nigritine végétale" hajfestő, fekete és barna. A haj ezen szerrel festve 6 hétig is megtartja a szinét és teljes lehetetlen a müle es festést a természetes szintől megkülömböztetni. **Ára 3 frt 50 kr.**

Folyékony kaukázusi bajuszpedrő a bajusz növesztésére és épentartására. **A bajusz felsütése nem szükséges, a nélkül is minden bajusznak a kivánt forma adható. Ára 75 kr.**

FŐRAKTÁR DEBRECZEN:

Szent-Királyi Tivadar.
illatszer raktárában.

RAKTÁRAK BUDAPESTEN: Török József gyógyszertára, király-utcza 12 Neruda Nándor Kossuth-Lajos-u cza. Lux és Utasi Muz um körut. Városi gyógyszertár Városház tér.

2822/1894 tk. szám.

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A h.-nánási kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a h.-nánási kölcsönös segélyző egylet és Schlachta János csatlakozo't végrehajtatónak Kopányi Lajos és neje végrehajtást szenvedő elleni 300 frt és 98 frt 42 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kir. törvényszék (a h.-nánási kir. járásbiróság) területén lévő H.-Nánáson fekvő, a h.-nánási 1264 sz. tjkvben A + 1311 hrsz. alatt felvett ingatlanra, az árverést 600 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1895. évi márczius hó I-ső napján délelőtt 9 órakor** h. nánási kir. jbiróság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Nánás 1894. évi november hó 29-ik napján.

A h.-nánási kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Beöthy
kir. jár. bir.

Eladó

egy szép birtok ÁLMOSDON, 300 hold területü szántóföld, épületek nélkül.

Értekezhetni Dr. KOLA JÁNOS ügyvéd urnál Debreczenben, N.-Piacz 2144. szám alatt.

Hirdetmény.

Vb. Flamm Miksa tisza-csegei lakos osödtömegéhez leltározott gőzmalom **egy évre** haszonbérbe adása az ideiglenes csődválasztmány és ezt megerősitő csőd. birósági határozatok folytán elrendeltetvén, felhivom mindazokat, kik Tisza-Csegén müködésben lévő ezen gőzmalmot bérbe venni óhajtják, hogy erre vonatkozó zárt ajánlataikat alulirott tömeggondnokhoz **f. évi február hó 20-ik napjának** délutáni 5 órájáig 300 frt bánatpénz letétele mellett adják be.

A választmány az ajánlatok elvagy el nem fogadási jogát magának fentartja elfogadás, esetén is csődbirósági jóváhagyás szükséges.

Az ajánlat el nem fogadása esetén a bánatpénz visszaadatik, azon ajánlattevőnek bánatpénze pedig, kinek ajánlata elfogadtatnék, további biztositékul bennmarad.

Debreczen, 1895. február hó 14.

Dr. Popper Mór
ügyvéd,
mint vb. Flamm Miksa csődtömeggondnoka Főpiacz 1714.

Csak **akkor valódi,** ha a háromszögü palaczk az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papiron) van elzárva.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi, tisztitott

MÁJOLAJ

(törvényesen védett kiállitásban)

Maager Vilmostól

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és **könnyü emészthetőségénél** fogva gyermekeknek is különösen ajánltatik és rendeltetik minden esetekénél, melyeknél az orvos az **egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősitését, a test sulyának gyarapodását, a nedvek javitását, valamint általában a vér tisztitását el akarja érni.** Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban **Béosben, III/3 ker., Heumarkt 3.** valamint **az osztr magyar monarchia legtöbb gyógyszertárában.**

DEBRECZENBEN: Mihalovits István, dr. Rothschnek Emil, Toth Béla gyógyszerész uraknál és Rikl József Zsmos, Geréby Tülöp, Csanak József kereskedésében. Főraktár és főeláru itás az osztrák-magyar monarchia részére: **MAAGER VILMOS Bécs, III/3. Heumarkt 3.**

Utánzások tilvény utján üldöztetnek.

„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1895.